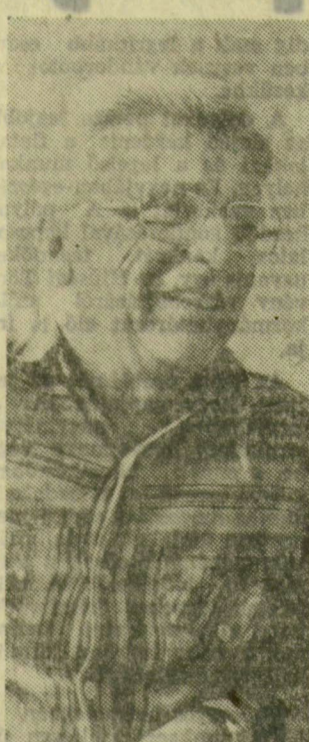

Bizalmi munkakörből nyugdíjba

Kerek hat iksszel a válán, 36 évi szolgálat után, felelősségteljes bizalmi munkakörből ment nyugdíjba a MAV Szegedi Igazgató-ságától *Krisch Vilmos*. Különös út az övé, bár ő nem tartja annak. Tanult szakmája szerint gépi hurkoló. Tizen voltak testvérek, tehát nagyon hamar és erősen meg kellett kapaszkodnia az életben, mert csak önmagára számíthatott. Abban az időben, a negyvenes évek elején, biztosabb megélhetési, sőt nyugdíjat adott a MAV. Így lett vasúti munkás, majd telefonszerelő a pályatesték mellett.

lelkes természetjáró, a tájékozódó futószakosztály tagjaként.

A felszabadulás, az újjáépítés az akkor huszoneves fiatalembert eltöltötte izgalmal, romantikával. A lebombázott rendező-pályaudvar újjáépítésében vált nagyüzemi munkássá, és kötötte össze életét a munkássággal, a kommunista párttal. A régi hadifregéből honvédként szerelt le, az újból hadnagyként, s utána visszatért a MAV-hoz. A közgazdasági technikum érettségi megszerzése inellett letett egy sor vasúti szakvizsgát. Beosztása szerint volt műszaki rajzoló, ügykezelő, dolgozott a számítástechnikában, a személyzeti munkában, perrekt gyors- és gépiró.

Amikor beszélgettem vele, meglepett fiatalos optimizmusa, pedig élete úgy alakult, hogy család nélkül egyszál magában van, több testvérével lakik egy családi házban.

A mozgalmában elvállalt mindenféle „apró” munkát. Falujáról, terjeszti a párt kiadványait, szakszervezeti bizalmi, az MHSZ-nek, a MAV-nál alapító, majd vezetői tagja, pártcsoport-vezető, a pártbélvegek elosztója, és szeminariumot ellenőriz. Mindez mellett

— Miért lennék ma más-milyen, mint amilyen voltam eddig is? — kérdezte szinte önmagától. — A társadalom megbecsült tagja vagyok. Kitüntetések és jutalmak igazolják ezt az állítását.

kezdve a Felszabadulási Jubileumi Emlékéremtől a Kiváló Dolgozó oklevélig, a Honvédelmi Erdeméremtől a Kiváló Munkáért kitüntetésig. Hogy sok kicsi sokra megy, az ő esetében kézenfekvő. Fizetése 75 százalékkal ment nyugdíjba utolsó munkaköréből, mint a MAV pártbizottsága ügyviteli kezelője. Az utóbbi három év alatt kapott jutalmak nemcsak fizetése 25 százalékat pótolta, hanem emelték is rajta száz forintot. Nyugdíja most 4200 forint, több mint amennyi a fizetése volt. Pihenőjeit biztosította. Csak hát a munka megszo-kottsága mégis hiányozhat.

— Az aktív munkából egyik napról a másikra nyugdalomba vonulni nálam nem okozott megrázkódtatást — találta ki gondolatom. — En mindig takarékos voltam, így összejött egy kis pénzecske. Egy ugyancsak vasutas nyugdíjas társammal régóta nézegettük Zalakaroson, ahol a gyógyvíz mellett MAV-üdülő van, egy kis házat 200 négyszögöl telekkel. Most eladó volt. Megvettük ketten és elfeleztük. Ő lakik lent, én fent a manzardrészben. Mindkét-ünknek van mit javítani a házon, dolgozgatni a kertben. Hát így sikerült nekem az áttérés a nyugdíjas évekre.

Mint megtudtam, maradt volna még munkában. Birta erővel, egészséggel, és szerették pontos, lelkiismeretes munkáját, amit bizalmi munkakörben végzett a MAV pártbizottsága ügyviteli kezelésében.

Lófi Ferenc

A farka csóválja a kutyát?

Riport közösről, háztájiról (2.)

Gera Zoltán idén március óta ellenőrzi az Alkotmány Tsz betegeit.

— Az első héten láttam egy asszonyt, aki Iekvés helyett szórta a trágyát. — Mivel írták ki? — Fáj a gyomra. Egy-sőt Szegedre járt a piacra betegállományból. Volt, aki szántott, ilyenkor följegyzem, mit láttam és az illetőnek alá-kell írnia. Gyorsan híre járt ennek, azóta csökkent a táp-pénzesek száma.

— Nem szerzett haragoso-kat?

— Nem. Belátják az embe-rek, hogy igazam van. Csak nem szabad kivételezni. Nekem hiába öntenek a bort, hogy néztek félre, nem teszem még jó ismerősömmé sem. Különböző időpontok-ban látogatom a betegeket. Van, hogy vasárnap is elmegyek. Persze nem muszáj föl-tétlen fekdünie a táppénzes-nek. Ha ad a tyúkoknak, megfőzi az ebédet, az nem baj. Csak olyan nehéz munkát ne végezzen, amivel vagy azt bizonyítja, hogy egészsé-ges, vagy önmagának árt vele, ha betegesen csinálja.

Balla István tehenet fej, amikor keresem.

— A háztájiról szeretnék írni.

— Akkor itt rossz helyen-jár, mert nekünk nincsen. Elvették.

— Miért?

— Nem dolgoztam le a 180 napot. Tizenkettő hiányzott, nem adtak idén háztáji föld-et.

— Beteg volt?

— Nem voltam én.

— Hát akkor? Ha csak minden másnap megy el dol-gozni, a 180 nap akkor is ki-telt volna.

— Tudok én olyat — a nevé-t nem mondom meg —, akinek 26 nap hiányzott, mégis megkapta a földet. Különb-ben sincs ezen mit titkolni, van három tehenem.

— Más jószág nincs?

— A válasz elmarad. Nem is firtatom nagyon, ki tudja, miféle végrehajtók emléket idézi a kérdés.

— De az idén már járunk dolgozni, hogy meglegyen a háztáji föld — fordít óvatosa-n a felesége a beszélgeté-sen.

— Mit kell csinálni a téészen?

— Paprikát kapálni.

— Mennyit fizetnek érte?

— Kilenc forintot órán-ként.

Eljöttem, nem forszíroz-tam, mekkora darabot kapál meg ezért a kilenc forintért. Tekintsünk most el attól is, tart-e más állatot, piacol-e zöldséggel. Ha a három fe-jőstehenet évi 2500 literes hozammal, 5 forintos lité-renkénti áron elszámoltat-juk, kapunk 37 ezer 500 fo-rintot. Adjunk hozzá 3 bocj árát, mondjuk 12 ezer forin-tot, meg 12 és fél ezret, mint jog szerint járó dotációt. Le-gelőt olcsón lehet bérelni a téésztől, ekkora tejhozamhoz abrak sem sok kell. Nézzünk a lelünk mélyére, elítél-jük-e csakugyan Balla Ist-vánt, amiért nem nagy kedv-vel kapál kilenc forintért a közö-sben? Valamennyit per-se kénytelen kapálni, külön-ben nem kap nyugdíjat.

A közös vízont több okból sem tud többet fizetni. Kötí a vezetőséget a bérszínvonal-gazdálkodás, köti az is, hogy ha nincs, aki időben és jól elvégezze a közös munkát, akkor elmarad az árbevétel, nem is nagyon lesz miből többet adni.

Hasznos a háztáji, támoga-tást érdemel, de nem mehet a közös munka rovására, így szerepel ez a határozatokban. Az elnökkel, főgágr-nómmal úgy ítéljük meg, a balástyai Alkotmány Tsz-ben a háztáji tevékenység túljutott ezen a határon. Azon a határon is túljutott, ahonhét a termelőszoövetke-zet szankciókkal befolyásolni tudná.

Az okok ugyanis messzibe-re vezetnek: ahhoz a gazda-sági szituációhoz, hogy egy kiló zöldség elállítása a

talaj-előkészítéstől a szedésig ér-mondjuk 6 forintot, ugyan-annak a zöldségpaprikának el-szállítása és eladása a Bos-nyák téren újabb 6 forintot. A termelőt ma már nem le-het beletékényszeríteni abba a szituációba, hogy elvégezvén a több és nehezebb munkát, másra bírja a könnyebb és jövedelmezőbb értékesítést.

Egyetlen megoldás — ez is kénsyszermegoldás — lát-szik elképzelhetőnek: úgyis a téész teherautó szállítják a zöldség egy részét — jelen-leg a sofőrök szervezésében és zsebére. Hivatalossá lehet-ne ezt tenni. Rákényszerül-nek akkor is, ha az értékesí-tés nem az ő feladatuk len-ne. Ha csak annyi haszon lesz az egészből, hogy nem há-rom, csak fél napot tölt el mindegyik zöldségtermesztő az értékesítéssel, a többin a közö-sben dolgoznak, az is nagy eredmény. Akkor az alapszabálynak a közös mun-kára és a háztájira vonatkozó részeit is szigorúban vehet-nék. Az állattenyésztés ki-sebb gond, az csak részmun-kaidőket köt le naponta, az értékesítés is a szövetkezet-en keresztül történik. Nem köny-nű a dolog, erősek a piacos hagyományok, de semmit nem veszítene a téész, ha megpróbálná.

Régi ötlet ez, csak még a megvalósításig nem jutottak el, mondja Peták Sándor. Talán a most alakult mikro-körzetben más téészekkel együttműködve sikerül az értékesítés gondját is meg-oldani.

— Mi lesz, ha nem válto-zik a helyzet?

— A közö-sben csak a tel-jesen gépesített munkákat tudjuk elvégezni. Vagy még több diákot, szükségmunkást kell idecsődíteni a kétkezi munkák elvégzésére.

Tanács István

Energiatakarékos talajművelés

Dinamikus növekszik a mezőgazdasági gépek teljesítménye, a szakemberek szerint azonban ezzel nem tart lépést a gépek kiszolgálása, szervizellátása. Ennek következtében gyakran előfordul, hogy például a vontatók lényegesen többet fogyasztanak a dízelolajból, mint amennyire szükségük van.

tartaléka a takarékoságnak, a költségek csökkentésének. Mind több gazdaságban szakítanak a hagyományos talaj-előkészítési technológiával. A kalászos gabona termelésénél például elhagyják az eddigi legalapvetőbb műveletet, az ekézést. A szántás ugyanis rendkívül energiagényes és ráadásul — miután nagyobb mélység-ekben forgatja meg a ta-lajt — hozzájárul a föld víz-készletének elpárolgásához. Márpedig ezt megelőzhetik azzal, hogy a talaj teljes át-forgatása helyett csupán a felső réteget mozgatták meg. Erre a célra újabban nagy teljesítményű tárcsákat használnak. Ezek a mezőgazda-sági berendezések egymás mellé épített forgó tárcsá-ikkal átfésülik a felső réte-get, kiforgatják a gyomokat, de miután nem hatolnak na-gyobb mélységbe, a talaj nedvessége nem távozik el. Mindez a hozamok növeke-désében is megmutatkozik.

energetikusokat pontosan azért, hogy meghatározzák a fogyasztás optimális mértékét, és megelőzzék az indokolatlan kiadásokat. Egy-ben csökkenték az egységnyi termény előállítására jutó összegeket.

J. F.

Mind gyakoribbak a diagnosztiikai vizsgálatok. Ezekkel a műszaki szolgáltatá-sokkal a mezőgazdasági üze-mek mérnökei, technikusai igyekeznek a lehető legjob-ban beállítani a traktorok üzemanyag-ellátó rendszerét. Minderre nagy szükség van, hiszen például az egyik — történetesen jól is gépesí-tett — nagyüzemben a meg-vizsgált gépek túlfogyasztá-sa 10—15 százalék között váltakozott. A revízió során találtak olyan gépet, ame-lyik negyedével több üzem-anyagot „evett” az előtrnál, a szükségesnél. Egy-egy ilyen traktor óránként 2—5 kilogramm üzemanyagot „fűstölt el”, teljesen felesle-gesen. A tapasztalatok szer-int ezt az „olajbőséget” csaknem minden esetben a hajtóanyag-ellátó rendszer rossz beállítása okozza: a levegő- és az olajsűrűk szennyezettsége, továbbá a befecskendező szivattyú helytelen, szakszerűtlen be-állítás. Mind több mezőgaz-dasági üzemben készítek fel az üzemi szerelőket a korszerű diagnosztikai mód-szerek alkalmazására, hogy ezzel is csökkentésük az egy-hektárnyi terület egység meg-műveléséhez felhasznált üzemanyag mennyiségét.

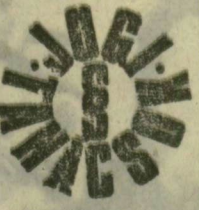
Egész sor mezőgazdasági nagyüzemben hektáronként néhány mázsával több ga-bonát takarítottak be a szántás elhagyásával „kar-bantartott” földekről.

Szintén a mezőgazdasági gépezetek bizonyították be, hogy a szántás helytelenül megválasztott mélysége is energiapazarlást jelent. A kukorica nem igényel 24—26 centiméternél mélyebb szántást. Ez pontosan kielé-gíti a növényállomány igényét. Ha ennél akárcsak két-három centiméterrel is alább mennek le, 10—35 százalékkal nő a vontatási ellenállás, és még nagyobb arányban fut fel az üzem-anyag-fogyasztás.

A gépek helyes beállítása mellett a szántás is nagy

Mind több mezőgazdasági nagyüzemben alkalmaznak

Mikor jár jövedelempótlék a gyermek után?

B. L. szegedi olvasónk a gyermekek után járó jövedelempótlék szabályairól érdeklődik. Olvasónknak három kiskorú gyermeke van. Egyik gyermeke után, mivel az szakmunkástanuló-otthonban van elhelyezve, családi pótlékot nem kap. Munkatársaitól úgy hallotta, hogy ilyen eset-ben a családi pótlékra nem jogosult középiskolai tanuló után jár a jövedelempótlék. Kéri, ismerjessék az ide vágó rendelkezést.

ládi pótlékra nem jogosító gyermekről gondoskodó családot anyagi helyzetének javítása érdekében 1979. július 1-től havi 130 forint jövedelempótlék jár a gyermek után, ha a társadalombizto-sítási jogszabályok rendelkezései szerint, utána azért nem jár családi pótlék, mert egyedüli gyermek, vagy mert a gyermek árvaellátásban részesül, harmadéves szakmunkástanuló, illetve, mert szakmunkástanuló-otthon-ban van elhelyezve.

A jövedelempótlék — úgy mint a családi pótlék — csak 16 évesnél fiatalabb, vagy 16 évesnél idősebb, de 19 évesnél fiatalabb, és középisko-lai tanulmányokat folytató gyermek után jár.

A jövedelempótlék csak arra a hónapra jár, amely-ben a dolgozó a családi pótlékra jogosultság megállapításához szükséges idő-vel rendelkezik. Az előbb említett feltételek fennállá-sa esetén sem jár jövedelempótlék: a terítés nélküli intézetben, nevelőotthonban, csecsemő- vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek után; a gyermek eltartásá-ra kötelezettnek az után a gyermeke után, akit állami

A családi pótlékra vonatkozó rendelkezések értelmében nem kaphat családi pótlékot az, aki nem egye-dülálló, ha háztartásában csak egy gyermeke van. An-nak, aki nem számít egye-dülállónak, nem jár család-i pótlék az árvaellátásban részesülő gyermek után. A harmadéves szakmunkásta-nuló, valamint a szakmun-kástanuló-otthonban elhe-lyezett gyermek után sem jár családi pótlék, ha a szülő egyedülálló, valamint ak-kor sem, ha a háztartásában több gyermek van.

A 26/1979. (VII. 21.) MT számú rendelet szerint az egygyermekes, illetőleg csa-

A jövedelempótlék iránti igényt a munkahelyen a csalá-di pótlék igénylésére rend-szeresített igénybejelentési nyomtatványon kell előter-jeszteni. Az igény elbírálá-sa ugyanazoknak a szer-veknél hatáskörébe tarto-zik, amelyek a családi pótlék iránti igény elbírálását végzik. A saját jogán már nyugellátásban részesülőnek a jövedelempótlékra vonatko-zó igényét a nyugdíját fo-lyósító szervnél — nyug-díjfolyósítási törzsszámra hi-vatkozással — kell bejelenté-nie.

Dr. V. M.

Meddig repülnek?

A kazah ornitológusok az utóbbi években több mint 100 ezer különböző madarat gyűjtöttek meg. A Kazah SZSZK madarainak migrá-ciójáról készült térkép több mint 300 olyan helyet jelöl meg, ahová ezek a gyűjtött madarak eljutottak. Közöt-tük található például Finn-orország, Nagy-Britannia, Ke-nya, Irán és India.